

Leren in de regio vraagt om cultuuromslag

Het begint met **passie**

De docent in de schoenen van de ondernemer en de ondernemer in die van de docent. Het loopt niet lekker, maar het is wel goed om te voelen hoe het is. Zeker als je samen op wilt lopen. Hoe een school zich voorbereidt op een tocht door de regio.

In het rivierenland tussen Utrecht en Den Bosch en tussen Gorkum en Nijmegen is volop werkgelegenheid. In de fruit- en boomteelt, in de tuinbouw en in de voedingsmiddelenindustrie, in de recreatie en het toerisme. Daarom heeft de mbo-vestiging Geldermalsen van Helicon Opleidingen, ook al is het een relatief kleine school, bestaansrecht. Dat vindt het aoc en dat vindt ook de regio. “Het is belangrijk dat de jeugd, het aanwezige talent, niet massaal naar een roc in de stad vertrekt, want dan ben je ze voorgoed kwijt”, zegt vestigingsdirecteur Jan Krol. Hij nam de opdracht op zich om de school een grotere rol in de regio te geven. Samen met ROC Geldermalsen en ROC Rivor wil de school aantrekkelijke opleidingen voor jonge mensen bieden. Zodat die jongeren in de regio blijven.

Mooiere wereld

Een grotere rol in de regio, zodanig dat het een toegevoegde waarde heeft voor leerlingen. Dat vraagt om contacten leggen en onderhouden, maar het raakt ook aan het onderwijsprogramma, het gedrag en de houding van docenten en leerlingen, aan loopbaanbegeleiding. Het is een cultuuromslag. “Het is veel, het heeft allemaal met elkaar te maken en daarom moet je niet alles tegelijk willen”, vindt Marc van Rooden van KPC Groep, die de school ondersteunt bij deze verandering. “Het begint

‘Je moet niet alles tegelijk willen. Extern winnen is intern beginnen’

met ideeën en enthousiasme.”

Bijvoorbeeld met Jan Krol, zegt Van Rooden. “Hij is gedreven, hij wil een regionale rol voor de school en hij heeft daar beelden bij.” Belangrijk om ook anderen, zoals de docenten, mee te krijgen. En er zijn mogelijkheden. Landgoed Mariënwaerd ligt op 5 kilometer afstand van de school. Daar kunnen leerlingen en studenten ervaringen opdoen op het raakvlak van groen en food,

De droom van Jan Krol

“Meer leerlingen scholen op en met bedrijven. De plek van de school is minder van belang; er zijn ook schoollokalen bij bedrijven. Een schoolgebouw dat een ontmoetingsplaats is voor leerlingen en bedrijven en uitdaagt interactief te zijn.”

groen en recreatie en met ondernemerschap. Daar zet projectleider Marco de Haas zich in om de wereld mooier door te geven aan toekomstige generaties dan wij hem hebben gekregen: “en dan kun je het beste beginnen met jongeren die een band hebben met groen.”

Er is de Hartenhoeve waar Hein en Christien van Harten hun passie voor kinderen en paarden combineren in een zorgmanege. Een plek waar mensen met een verstandelijke beperking of psychische problemen zorg en opvang krijgen, maar waar ook ruimte is voor leerlingen van de nabijgelegen Helicon-vestiging.

En er is Greenport Betuwse Bloem. Waar bedrijven samenwerken, onder andere met het onderwijs, om de regio als teeltcentrum te versterken en ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven te verbeteren. Dat alles geeft het mbo in Geldermalsen een goed uitgangspunt om verbindingen te leggen met de regio, vindt Van Rooden.

In andere schoenen

“Extern winnen is intern beginnen”, zegt directeur Krol. Eerst moet de school goed op orde zijn. Dat begint met het opleidingsaanbod. In plaats van de lappendeken aan opleidingen die er een aantal jaren geleden nog was, biedt de school nu vier opleidingen aan die aansluiten bij de behoefte in de regio en bij de jeugd: Greenport Business en vakopleidingen, diervverzorging, Eco & Wildlife en Outdoor & Adventure. Er zijn docenten over-

TEKST

leonie barnier

FOTOGRAFIE

leonie barnier
en christien
van harten

geplaatst naar andere locaties en nieuwe docenten aangetrokken.

Dan moeten de neuzen dezelfde kant op. Van Rooden: "Docenten moeten er 100 procent achter staan en bereid zijn tot veranderen." Docenten kregen coaching

Het is de kunst de buitenschoolse ervaringen te vertalen naar een leertraject

en er waren studiemiddagen, bijvoorbeeld met als thema wat het betekent als je veel met bedrijven werkt. En hoe het voelt om in de schoenen van een ondernemer te staan.

En natuurlijk is de school gaan netwerken en overleggen met ondernemers in de regio. Welke opdrachten liggen er voor leerlingen? Hoe kunnen die opdrachten iets toevoegen aan het onderwijs. Hoe maken we leerlingen daarmee ondernemend? Wat mogen we wel en niet van elkaar verwachten?

Echte beroepsbeelden

Nu, twee jaar later, zijn de eerste voorzichtige stapjes naar buiten gezet. Met stages, excursies en projecten op landgoed Mariënwaerd, bij de Hartenhoeve en andere bedrijven. Het is een begin, en het komt er nu op aan de contacten en initiatieven te bestendigen. De onderne-

mers willen wel. Vanuit hun passie en ja, ook uit commercieel belang. Mariënwaerd moet geld opbrengen en leerlingen kunnen daarbij helpen. Maar helpen is niet genoeg. Voor leerlingen moet er een meerwaarde zijn. "Als ze hetzelfde doen als op school, dan heeft het geen zin, dan moeten ze er alleen 25 minuten verder voor fietsen", zegt Van Rooden. Als leerlingen daarentegen met een idee komen om bijvoorbeeld langlaufloipes uit te zetten in de winter, en ze mogen dat ook echt uitwerken, dan lopen ze tegen reële vragen aan. Ski's verhuren of nemen mensen die zelf mee? Gaan we kaartjes verkopen of vertrekken mensen dan naar elders? Dan leren ze wat ondernemerschap inhoudt vindt hij. Dan ontstaat de win-winsituatie.

Vervolgens is het de kunst om deze buitenschoolse ervaringen te vertalen naar een leertraject. In de bedrijven doen de leerlingen echte werkervaringen op en zien ze heel veel echte beroepsbeelden. Zo ontdekken ze wat bij hen past. Of juist niet. De kunst van de loopbaanbegeleider is om dat boven tafel te krijgen en te vertalen naar projecten en opdrachten die de leerlingen dichter bij hun ideale toekomst brengen.

Open houding

De schoenneuzen van de school en ondernemers staan dezelfde kant op, maar ze zien ook de hobbels op de weg. Zo is de communicatie tussen school en bedrijven een punt van zorg. Op Mariënwaerd hebben veel verschillende mensen met de leerlingen te maken en bij Helicon ook. De Haas wil daarom één centraal figuur als contactpersoon met Helicon. Het mbo heeft inmiddels

Leerlingen dierverzorging helpen op dierendag mee op de Hartenhoeve om mensen met een verstandelijke beperking een mooie dag te bezorgen

De droom van Christien van Harten

“Maandelijks een project met de school. Een natuurlijk contact met mensen van de opleiding dierverzorging, waarbij we makkelijk bij elkaar binnenwaaien en elkaar uitnodigen voor lessen en vergaderingen.”

De droom van Marco de Haas

“Een nationaal park op het gebied van food & agro. Een podium voor het bedrijfsleven en onderwijs, waar de hele keten van vmbo tot en met wetenschappelijk onderwijs bij betrokken is.”

ook voor twee dagen per week een projectleider voor de contacten met de bedrijven. Christien van Harten loopt aan tegen de beperkte bereikbaarheid van docenten. “De tijd die ze hebben voor de projecten is niet genoeg en daardoor verloopt de communicatie niet goed.” Zij heeft behoefte aan goede afstemming en reflectie op alle samenwerkingsprojecten.

Samenwerken met bedrijven vraagt duidelijkheid, transparantie en vooral flexibiliteit. Bedrijven vragen om cursussen in de herfstvakantie of in de avonduren. Iets dat voor veel docenten nieuw is. Want de normale schoolweek kent een vakdag en een businessdag zonder 50-minutenrooster. Docenten en leerlingen bepalen zelf de indeling, zodat er ruimte is om naar bedrijven te gaan of om aan projecten te werken, ook aan projecten die leerlingen zelf inbrengen. Zij moeten na tien weken een integraal werkstuk afronden, waarbij vakdocenten en

avo-docenten betrokken zijn geweest. Dus moeten die docenten van elkaar weten wat ze doen en onderling afstemmen. Een open houding hebben naar bedrijven en voor de inbreng van leerlingen is nodig, en de vaardigheid om kansen te zien liggen.

Zo begint de weg naar buiten met een goede voorbereiding binnen. Een bewustzijn. Krol: “Als je me vraagt: waar ben je trots op, dan is het het bewustzijn dat we voor de regio iets betekenen en voor de sectoren. En niet alleen voor de leerlingen. Docenten ontwikkelen nu dat bewustzijn.”

advertentie

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

Groen onderwijs
CPS

Blijvend resultaat

CPS | T [033] 453 43 43 | E cps@cps.nl | www.cps.nl